

14/9/06

ก

บทบาททางการเมืองของสื่อมวลชน : ศึกษาเฉพาะกรณีการตูนการเมือง

พันตำรวจตรี คมกฤษ ไวลีนขาว

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

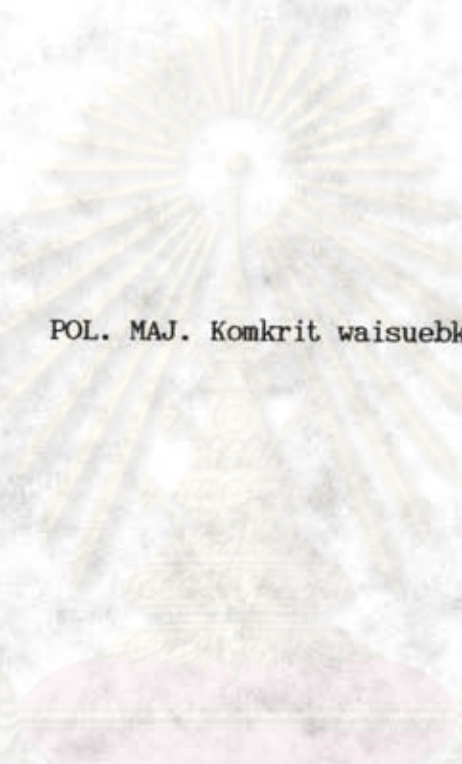
พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-186-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1669854X

THE POLITICAL ROLE OF MASS MEDIA
: A CASE STUDY OF POLITICAL CARTOONS

POL. MAJ. Komkrit waisuebkao

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-186-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาททางการเมืองของสื่อมวลชน : ศึกษาเฉพาะกรณีการ์ตูนการเมือง
THE POLITICAL ROLE OF MASS MEDIA : A CASE STUDY OF
POLITICAL CARTOONS

โดย พันตำรวจตรี คมกฤษ ไวลีนขาว
ภาควิชา การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.กนก วงษ์ตระหง่าน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Handwritten signature]

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤกษ์สุวรรณ)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Handwritten signature]

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สัจจิตชนารักษ์)

[Handwritten signature]

..... ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ศาสตราจารย์ ดร.กนก วงษ์ตระหง่าน)

[Handwritten signature]

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ)

กิตติกรรมประกาศ

เป็นความรู้สึกที่อยากจะบรรยายถึงอุปสรรคนานับประการที่ต้องฝ่าผ่าน เกือบนาทีสุดท้าย
ของโอกาสที่ถูกกำหนดโดยผู้อื่น แต่ด้วยกำลังใจและผู้ที่อยู่เคียงข้างที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ
ให้ความสนับสนุน และให้แรงใจ จึงนำไปสู่ความสำเร็จในวันนี้ นั่นคือช่วงเวลาแห่งการเขียน
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ตลอดระยะเวลาของการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือจากบุคคล
ต่าง ๆ มากมาย ทั้งผู้ที่ให้ความรู้ ผู้ที่ให้คำแนะนำ ผู้ที่ให้ความสนับสนุน ผู้ที่ให้กำลังใจ และผู้ที่
อยู่เคียงข้างผู้เขียนตลอดเวลา บุคคลเหล่านั้นมีส่วนช่วยให้การเขียนวิทยานิพนธ์สำเร็จลงได้

ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้ง และกราบขอบพระคุณบรรดาคณาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนในการสร้าง
กรอบความคิดและแนวทางในการวิจัยให้กับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะเก็บความรู้สึกที่มีต่อบุคคลเหล่านั้น
ไว้ในความทรงจำด้วยความประทับใจ

พันตำรวจตรี คมกฤษ ไวสืบข่าว

15 พฤษภาคม 2538

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	หน้า
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช

บทที่

1. บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
สมมุติฐานการศึกษา	6
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
ขอบข่ายในการศึกษา	7
ตัวแปรในการศึกษา	7
การนิยามตัวแปรและศัพท์ที่สำคัญ	8
วิธีการศึกษา	8
ประชากรในการศึกษา	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	10
การสื่อสาร	10
องค์ประกอบของการสื่อสาร	11
บทบาทหน้าที่ของการสื่อสาร	12
การสื่อสารมวลชน	13
บทบาทของสื่อมวลชน	14
หน้าที่ของสื่อมวลชน	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลของสื่อมวลชน	16
การสื่อสารทางการเมือง	17
หนังสือพิมพ์	18
บทบาทของหนังสือพิมพ์ ในการ ให้การ เรียนรู้ทางการเมือง	20
การตั้งการ เมือง	22
3. เหตุการณ์ทางการเมือง และการตั้งการ เมือง ในช่วงรัฐบาล	
พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ	25
ความนำ	25
เหตุการณ์ทางการเมือง	25
การตั้งการ เมือง	56
สรุป	62
4. เหตุการณ์ทางการเมือง และการตั้งการ เมือง ในช่วงรัฐบาล	
นายอานันท์ ปันยารชุน	63
ความนำ	63
เหตุการณ์ทางการเมือง	63
การตั้งการ เมือง	71
สรุป	75
5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร	76
ความนำ	76
ช่วงรัฐบาล พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ	79
ช่วงรัฐบาล นาย อานันท์ ปันยารชุน	109
6. บทสรุป และข้อเสนอแนะ	121
บทสรุป	121
ข้อเสนอแนะ	126
บรรณานุกรม	128
ประวัติผู้เขียน	133

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 การรื้อถอนการเมืองในช่วงรัฐบาล พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ (4 ส.ค. 2531 - 23 ก.พ. 2534)	58
3.2 การรื้อถอนการเมืองเฉพาะประเด็นทางการเมืองในช่วงรัฐบาล พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ (4 ส.ค. 2531 - 23 ก.พ. 2534) ..	60
4.1 การรื้อถอนการเมืองในช่วงรัฐบาล นายอานันท์ ปันยารชุน (2 มี.ค. 2534 - 22 มี.ค. 2535)	72
4.2 การรื้อถอนการเมืองเฉพาะประเด็นทางการเมืองในช่วงรัฐบาล นายอานันท์ ปันยารชุน (2 มี.ค. 2534 - 22 มี.ค. 2535) ...	73

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย